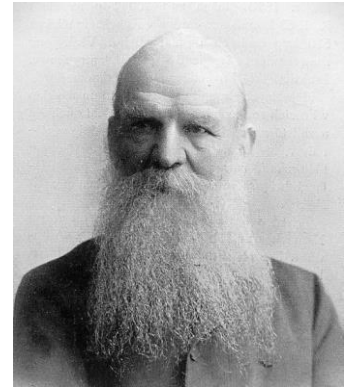

Zemská porodnice

- **1875** - otevřena nová budova porodnice v Praze *Na Větrově* (nyní Apolinářská 18) s názvem
- „*Královská česká zemská porodnice a nalezinec*“
- budovu projektoval a postavil slavný český architekt, mecenáš vědy, kultury a umění - **Josef Hlávka** (1831-1908)
- **novogotická stavba** z neomítnutých režných červených cihel (*měly být bezpečnější z hlediska přenosu infekcí, tehdy zejména před tzv. „horečkou omladnic“*)
- **největší a nejmodernější** stavba svého druhu v tehdejší Evropě

Zemská porodnice

- **čtyřkřídlý dvoupodlažní** objekt s obdélníkovým nádvořím doplněný **dvěma trojicemi** symetricky uspořádaných **pavilónů**
- **průčelní štíty** pavilónů jsou ve stylu pobaltské gotiky
- celý exteriér stavby je obehnán **cihlovou zdí** s branami
- po obou stranách hlavního vstupu z ulice Apolinářská se nachází zvláštní vchody na tehdy tzv. „**tajná oddělení**“ určená pro anonymní porody
- dominantou stavby je **kaple sv. Kříže**

Zemská porodnice

kaple sv. Kříže

- **1997** – proběhla **rekonstrukce** pod dohledem „památkové péče“
- architektonicky **nejkrásnější** prostor areálu kliniky
- **1. patro** nad vstupním vestibulem
- **vysoká loď** čtvercového půdorysu
- bohatá **hvězdicová sklípková klenba** svedená na střední sloup
- kredenční **oltář** z kararského mramoru
- dubová **zповědnice**, mramorová **křtitelnice**
- **malířská výzdoba** z roku 1902 od malířů **A. Libschera a A. Hoerhera**
- kruchta (kůr) s **varhanami**
- sakristie

Zemská porodnice

- Hlávkovy specifické **architektonické detaily** se nachází v celé budově
- **sklípkové klenby**, cihlové červené zdivo, řemeslné kovové **zábradlí** na schodnicích aj.
- stavba byla projektována na 3 000 porodů ročně
- jedna z **nejdéle otevřených porodnic** na světě
- svému účelu slouží **nepřetržitě** od svého založení téměř 150 let
- pro svoji technickou a architektonickou hodnotu patří mezi **chráněné kulturní památky**

Zemská porodnice & porodnice U Apolináře

- budova Zemské porodnice je často nazývána porodnicí „***U Apolináře***“ – podle svého původního působiště u ***kostela sv. Apolináře*** (Apolinářská 4), kde byla v domě duchovních založena v roce **1789**
- existovaly zde dvě kliniky – **lékařská** a **babická**
- **1811** – vznik první „***Pražské porodnické školy***“, která získala věhlas po celém světě – jejím zakladatelem byl profesor ***Antonín Jan Jungmann*** (1775-1854)
- **1875** – porodnice zrušena a přestěhována do nové budovy **Zemské porodnice**

Zemská porodnice

- **1875** – do nově otevřené budovy porodnice byly umístěny **tři kliniky – dvě lékařské a jedna babická**
- **nalezinec** získal dvě nové budovy (1875 – 1902)
- **1883** – v důsledku **rozdělení lékařské fakulty na českou a německou** se dělí i lékařské kliniky v budově porodnice na jednu **českou lékařskou** a jednu **německou lékařskou kliniku**
- 1883 – zrušeno po 100 letech **tajné oddělení**
- **1918** – po vzniku Československa se mění název porodnice z „**Královská zemská porodnice.....**“ na „**Zemská porodnice a ústav pro péči o dítě v Praze**“
- **1922** – zrušení babické kliniky a vznik třetí lékařské kliniky pod vedením prof. **V. Rubešky**
- **1939** – uzavření vysokých škol, převahu získává německá klinika nad dvěma českými
- **1945** – zaniká německá lékařská klinika a zůstávají dvě české porodnické kliniky

Zemská porodnice

- **1998** – spojení I. a II. lékařské kliniky v jednu společnou kliniku pod názvem ***Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN v Praze***
- po celou dobu existence budovy Zemské porodnice zde probíhala řada **oprav a rekonstrukcí**
- cílem bylo zajištění vhodných podmínek pro **špičkovou léčebnou péči a výuku studentů**

Přednostové v Zemské porodnici

- **I. gynekologicko-porodnická klinika**
- 1883 – 1887 prof. MUDr. Jan **Streng** (1817 – 1887)
- 1887 – 1913 prof. MUDr. Karel **Pawlík** (1849 – 1914)
- 1913 – 1922 prof. MUDr. Václav **Piřha** (1865 – 1922)
- 1923 – 1939 prof. MUDr. Josef **Jerie** (1871 – 1951)
- 1945 – 1968 prof. MUDr. Karel **Klaus**, DrSc. (1898 – 1968)
- 1968 – 1971 prof. MUDr. Vojtěch **Šnaid**, DrSc. (1911 – 2001)
- 1971 – 1984 prof. MUDr. Ladislav **Papeř**, DrSc. (1918 – 1992)
- 1984 – 1990 prof. MUDr. Jiří **Skřivan**, DrSc. (1927 – 2007)
- 1990 – 1998 prof. MUDr. Evřen **Čech**, DrSc. (1932 – 2014)

Přednostové v Zemské porodnici

- **II. gynekologicko-porodnická klinika**
- 1922 – 1924 prof. MUDr. Václav **Rubeška** (1854 – 1933)
- 1924 – 1925 prof. MUDr. Emil **Zikmund** (1874 – 1945)
- 1925 – 1939 prof. MUDr. Antonín **Ostrčil** (1874 – 1941)
- 1946 – 1947 prof. MUDr. Josef **Pazourek** (1892 – 1967)
- 1948 – 1970 prof. MUDr. Josef **Lukáš** (1902 – 1975)
- 1970 – 1978 prof. MUDr. Václav **Trnka**, DrSc. (1912 – 1997)
- 1978 – 1990 prof. MUDr. Jitka **Kobilková**, DrSc. (1928)
- 1991 – 1994 doc. MUDr. Josef **Bendl**, CSc. (1927 – 2015)
- 1994 – 1998 prof. MUDr. Jaroslav **Živný**, DrSc. (1940)

Přednostové v Zemské porodnici

Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN v Praze

- 1998 – 2004 prof. MUDr. Jaroslav **Živný**, DrSc. (1940)
- 2004 – 2022 prof. MUDr. Alois **Martan**, DrSc. (1952)
- 2022 – dosud prof. MUDr. David **Cibula**, CSc. (1968)

